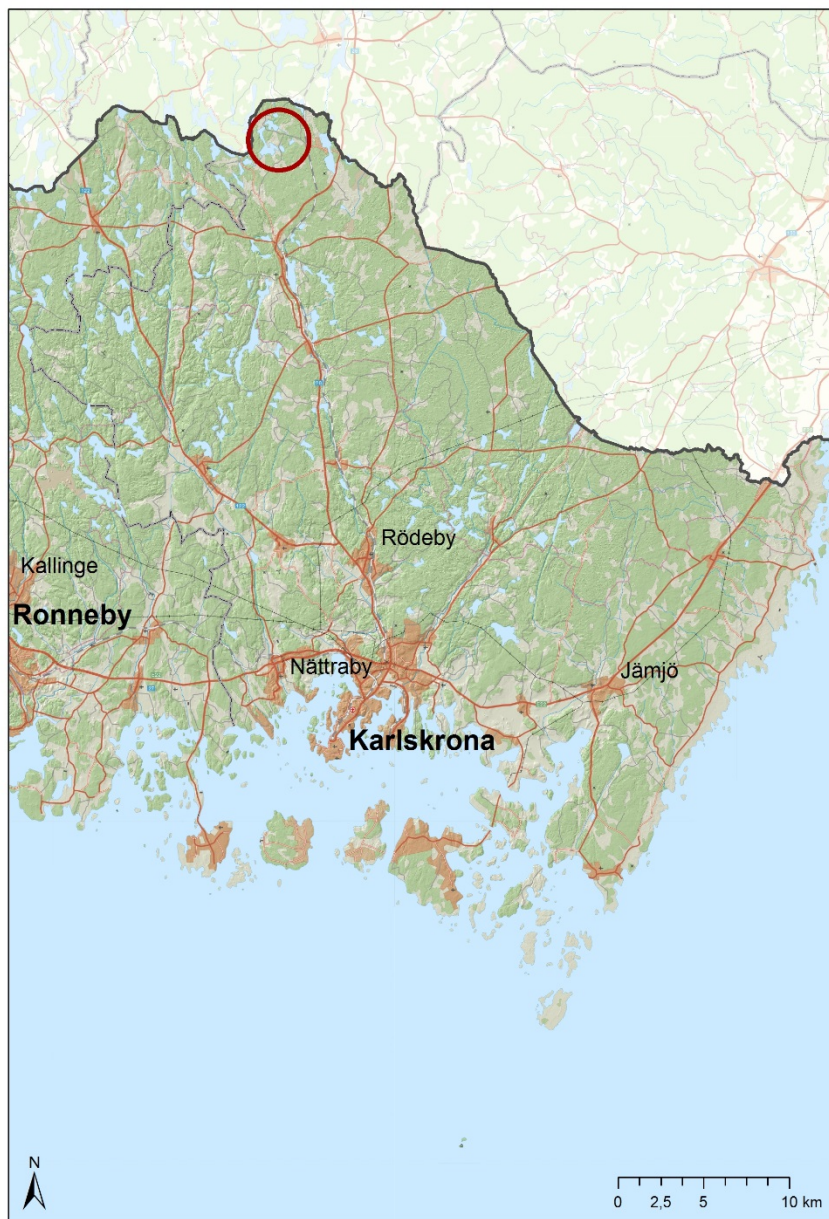

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410261 Älmtamåla

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Jonas Warhammar

Bevarandeplan för Natura 2000-området**SE0410261 Älmtamåla**

Kommun: Karlskrona

Områdets totala areal: 0,72 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-10-28

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6230 - Stagg-gräsmarker

6270 - Silikatgräsmarker

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Älmtamåla bidrar till att uppfylla miljömålen Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.

I Natura 2000-området Älmtamåla är det prioriterade bevarandevärdet områdets artrika gräsmarkshabitat. Förekomsten av naturtypen silikatgräsmark och staggräsmark med stort inslag av hävdgynnade arter är betydelsefull trots sin begränsade areal. I skogs- och mellanbygden i Karlskrona kommun finns ett flertal små, artrika betesmarker och slätterängar. De är representativa för den tidigare mosaikartade markanvändningen som präglade stora delar av Blekinge, före rationaliseringen av jordbruket.

Beskrivning av området

Natura 2000-området Älmtamåla, som ligger i östra Blekinges skogsbygd, utgörs av en liten frisk, stenbunden och enbevuxen hage som betas av får. Större delen av hagen är staggrök gräsmark med enar, samt enstaka vildapel och al samt en rad lönnar längs muren i söder. Den hävdgynnade floran innehåller arter som stagg, käringtand, knägräs och ärenpris.

Vad kan påverka negativt

- Minskad eller upphörd hävd leder på sikt till igenväxning och en utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.
- Tillskottsutfodring av djuren ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.
- Markexploatering och annan markanvändningsförändring i eller i anslutning till området, exempelvis skogsplantering, dikning eller täktverksamhet.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området

Området saknar formellt skydd eller miljöersättning inom landsbygdsprogrammet. Länsstyrelsen kommer att inleda en dialog med markägaren om möjligheten att ansöka om miljöersättning. Som alternativ kan mellan länsstyrelsen och markägaren upprättas ett avtal för områdets skötsel.

Behov av skötselåtgärd

Området har varit utan hävd en tid, ohävdarter och lövsly börjar breda ut sig i området. Bete och röjningar är helt nödvändiga åtgärder för att naturvärdena ska bevaras och förstärkas.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6230 - Stagg-gräsmarker

Areal: 0,42 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen utgörs i Älmtamåla av en liten frisk, stenbunden hage med arter som stagg, ängsklocka, liten blåklocka och betad ljung. Vid tidigare inventeringar har också jungfrulin noterats.

Bevarandemål

Områdets stagg-gräsmarker ska vara minst 0,4 hektar. Gräsmarken ska vara välhävdad och starkt präglad av bete. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av hävdgynnade arter. Betesmarken ska vara övervägande öppen men med ett begränsat inslag av träd och buskar. Stenmurar ska till största delen vara solexponerade och fria från lövsly och träd så att dessa inte beskuggas eller skadas av stammar eller rotsystem. Förekomsten av träd, buskar, sly eller ohävdarter och som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska vara liten.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms vara minskande. Området har varit utan hävd en tid, ohävdarter och lövsly börjar breda ut sig i området. Bete och röjningar behövs för att tillståndet ska kunna bedömas gott.

6270 - Silikatgräsmarker

Areal: 0,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen utgörs i Älmtamåla av södra delen av en liten frisk, stenbunden hage. Enar finns och längs vägen i söder står en rad gamla lönnar. Karaktäristiska arter som ärenpris och gulmåra finns i naturtypen.

Bevarandemål

Områdets silikatgräsmarker ska vara minst 0,3 hektar. Gräsmarken ska vara välhävdad och starkt präglad av bete. Områdets kärlväxtflora ska karaktäriseras av hävdgynnade arter. Betesmarken ska vara övervägande öppen men med ett begränsat inslag av träd och buskar. Stenmurar ska till största delen vara solexponerade och fria från lövsly och träd så att dessa inte beskuggas eller skadas av stammar eller rotsystem. Träd, buskar, sly eller ohävdarter och som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska vara liten.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms vara minskande. Området har varit utan hävd en tid, ohävdarter och lövsly börjar breda ut sig i området. Bete och röjningar behövs för att tillståndet ska kunna bedömas gott.

Dokumentation

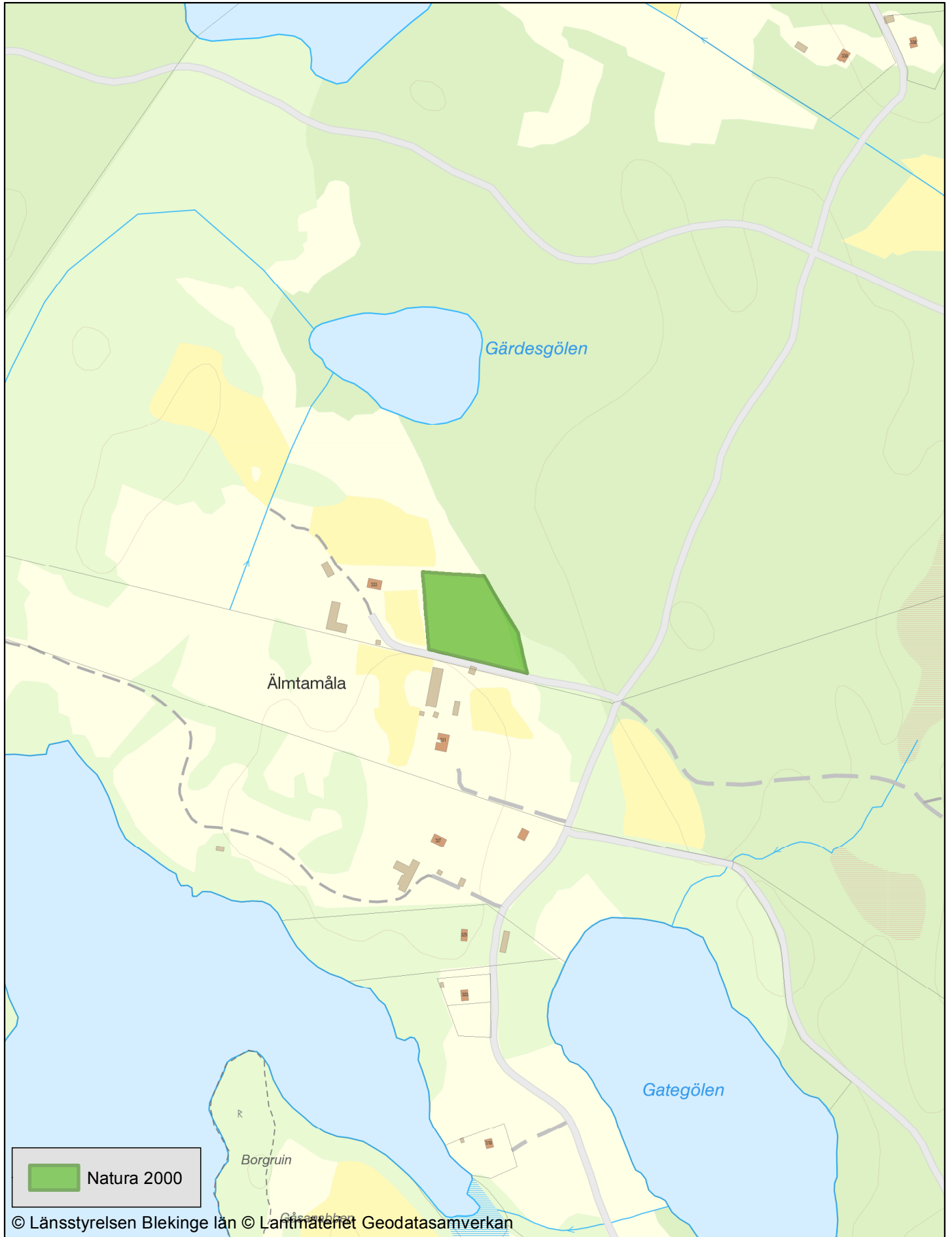
- Jordbruksverket 2004. Ängs- och betesmarksinventering. Tillgänglig:
<https://etjanst.sjv.se/tuvaut/site/webapp/tuvaut.html>
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2016. Ängs- och betesmarksinventeringen. Opublicerat material.
- Naturvårdsverket 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1.
Dnr NV-04493-11.
- Rikets allmänna kartverk 1915-1919. Häradsekonomiska kartan, Blekinge Holmsjö (28).
Digitalt material © Lantmäteriet.

Bilagor

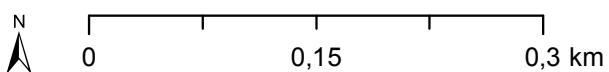
Bilaga 1. Områdeskarta.

Natura 2000 - SE0410261 Älmtamåla

© Länsstyrelsen Blekinge län © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Kartskala 1:5 000